

Lénárt T. András

Az előadás címe:

Vérrapszódia: a spanyol filmművészet a magyar barikádokon

Absztrakt

Francisco Franco diktatúrájának egyik meghatározó ideológiai alapvetése volt az antikommunizmus, mely a szigorúan vett politikai szféra mellett a társadalom szintjén, így a sajtóban és a kulturális életben is aktívan megmutatkozott. A rezsimben a filmpolitika kiemelkedően fontos szerepet töltött be, mivel a tábornok különösen nagy rajongással viseltetett a mozgókép iránt, annak erejét még a többi korabeli diktatúránál is aktívabban igyekezett felhasználni céljai elérésében. Ennek megfelelően számos olyan játékfilm került bemutatásra, amelyben felforgató szovjet ügynökök szivárognak be Spanyolországba, vagy a történetet a Szovjetunióba, esetleg a szovjet blokk egyik országába helyezik. Az 50-es évek Magyarországára – a dokumentumfilmek és filmhíradók mellett – több spanyol játékfilmben is az események háttérül szolgált, és egy olyan alkotás is készült *Vérrapszódia* címmel, amely kifejezetten az 1956-os magyar forradalmat és a felkelőket helyezi középpontjába. Előadásomban a „spanyol 56-os film” történetét, valamint elkészültének okait és körülményeit mutatom be a magyar kommunizmussal foglalkozó spanyol filmek kontextusában; forrásként elsősorban maguk a filmek, valamint az alkotók fennmaradt visszaemlékezései, korabeli tudósítások, illetve spanyol levéltári és filmarchívumi források szolgálnak. Ezek az alkotások tökéletesen alátámasztják, hogy a filmek történeti forrásként való kezelése egyes esetekben nemcsak indokolt, hanem egyértelműen szükséges is annak érdekében, hogy teljesebb képet kapjunk egy ország állapotáról, mindennapjairól, valamint hazai és nemzetközi ügyekben elfoglalt álláspontjáról.

Kulcsszavak: Franco diktatúra, antikommunizmus, spanyol film, filmpolitika